პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კვირა, 18 ოქტომბერი 1925 წ.

ტარტაროზი

№ 22 გაზ. „მუშა“-ს ორკვირეული უფასო დამატება. №22

ფასი სამი შაური

ეროვნული ბიბლიოთეკა

908.

ჯერ ადრეა... ნუ ჰხარობ,
შენი ჯერ ნუ გგონია...
გახავალში დალოცე
გახავლელი ფონია.

დაგითხოვე ათასჯერ,
მაგრამ შენ არ უკელი.
სახაზინო ფულებით
ამოივსე მუცელი.

სხვად არაფრად არ ვარგა
ენი ხორცი და ქონი —
სჯობს რომ გადავადუღოთ
და მივიღოთ საპონი.

„ს ე ზ ო ნ ი“

საჭიროდ მიგვაჩნია განვაცხადოთ ჩვენი მკითხველების საყურადღებოდ, რომ ამ წერილში ისინი ს ა ს ა ც ი ლ ო ს ვერაფერს ნახავენ, ხოლო სატირელს კი ბევრს, თუ, რასაკვირველია, გული შესტკივათ სახელმწიფოზე, რაც ჩვენს დროში, მართლაც, საკვირველია.

ვინც კარგ გუნებაზე ხართ, ნუ წაიკითხავთ ამ წერილს, თორემ ჩვენ არ ვართ პასუხისმგებელი, რომ თქვენ მადა ალგეძრათ ფულის გაფლანგვისა და მითვისებისა. გაფრთხილებთ: თქვენს მადას ჩვენ ვერ დავაკმაყოფილებთ, ხოლო თქვენი დაწესებულება-წარმოების სალაროები კარგა ხანია გაწმენდილია თქვენი გამგეებ-მოლარეების მიერ.

ანდა რა დროს სიცილია, როცა გახურებული მუშაობაა სალაროების გასასუფთავებლად.

ამ წინასწარი გაფრთხილების შემდეგ ჩვენ ვიწყებთ წერილს.

ჩვენ გვაინტერებს ფულების **გაფლანგვა** და **მითვისება** კი არა (როგორც ეს ზოგიერთ გამგეებ-მოლარეებს), არამედ გამოკვლევა იმ მიზეზებისა და პირობებისა, რომლებიც იწვევენ ამ მოვლენას.

ჩვენი მიზანია საკითხის სოციალური და მეცნიერული საზომით გამოკვლევა.

თქვენ ალბათ კარგად იცით, რომ ერთი მოვლენა იწვევს მეორე სხვა მის არამსგავს მოვლენას. რომ ეს ასე არ ყოფილიყო, ადგილიც არ ექნებოდა ჩვენს სინამდვილეში ფულების გაფლანგვას და მითვისებას.

რატომ გახშირდა გაფლანგვა და მითვისება და ისიც ამ **უკანასკნელ ხანებში?**

ჩვენ ვამტკიცებთ: გახშირდა იმიტომ რომ: ილეოდა საანგარიშო წელი.

ბიუჯეტში ალბათ შეტანილი იყო განსაზღვრული დიდი თანხა, რომელიც უნდა დახარჯულიყო გაფლანგვა-მითვისებაზე.

ეს თანხა ალბათ არ ამოწურულა და ამოსწურეს საანგარიშო წლის დასასრულს.

გარდა ამისა, ალბათ შემოსავალი-მოსაგები ისე ბევრი იყო, რომ ნორმას აჭარბებდა და მთავრობას რომ გამგეებ-მოლარეებისათვის საყვედური არ გამოეცხადებია, ამისათვის უკანასკნელებმა გადამალეს ზედმეტი მოსაგები, რომელიც მოახმარეს თავიანთი მდგომარეობის გაუმჯობესების საქმეს.

მთელი სააგარაკო სეზონის განმავლობაში სისტემატიურად გამოდიოდა სალაროებიდან ფულები და პირდაპირი მაშრუტით მიდიოდა აგარაკებზე შაბათ-კვირა დღეებში.

შრომის სახალხო კომისარიატი პროფკავშირთა საბჭოსთან შეთანხმებით შეძლებისდაგვარად ხელს უწყობდა გამგეებ-მოლარეებს ამ კეთილ საქმეში მით, რომ ხშირად კვირასთან ორშაბათსაც აუქმებდა.

არც ისე სულელი ხალხია გამფლანგველ-მიმთვისებლები, რომ მათ არ სცოდნოდათ ერთ „მშვენიერ დღეს“ ვირის აბანოში გაამგზავრებდენ.

საზოგადოდ აბანო და მით უფრო ვირის ზაფხულობით ძნელი ასატანია, ხოლო შემოდგომაზე კი არც ისე გასაჭირია მისი ვანების მიღება.

ამიტომაც ზოგი გამფლანგველი, რომელსაც ზაფხულში „შემოეჭამა“ სახაზინო ფული, ეხლა, შემოდგომაზე, როცა აგრილდა, თავის ფეხით მიდის სისხლის სამართლის მილიციის უფროსთან და ზრდილობიანად, მომღიმარი სახით სთხოვს: პატივი სცეს და „დააპატიმროს, რადგან მან გაფლანგა ფული“.

— მალე ოქტომბრის რევოლიუციის რვა წლის თავი იქნება... კიდევ სხვა დღესასწაულები... სესიები... ყრილობები... ყოველთვის ამნისტია... ასე რომ ციხე დიდი ხნით არ მომიწევს... ყველაზე უკეთესი სეზონი ახლაა.—

— 6.000 მანეთი... მე მაქვს თვიურად 100 მან. ჩემი ჯამაგირით ექვსი ათას მანეთს უნდა სამოცი თვე... სამოცი თვე არის ხუთი წელიწადი... ჩემი ბიჭი ახლა ორი წლისაა... ხუთი წლის შემდეგ შვიდი წლის იქნება; სკოლაში უნდა შევიყვანო... 6.000 მანეთი. ეს ოხერი აგერ არ არის?!.. მე მაბარია... რა კარგი იქნებოდა რომ ჩემი იყოს?!.. სამოცი თვე—ხუთი წელიწადი... ილე ასობით, წვრილმანად... არაფერი ბარაქა არა აქვს... ოჰხ: აგერ კი 6.000 მანეთი... მერე რა იქნება?.. ხომ ვერ დამახრჩობენ... მომისჯიან ერთ ორი წლის ციხეს! მერე-და ამნისტია აგერ არ არის?! რაღაც კი გამომეკრება... რა ვიცი, ბევრმა ჰქნა ასე და ახლა ყველა გარეთ არის... სამსა-

— სამი ათასი მანეთი გავფლანგე.
— მე კი ორი ათასზე მეტის შეჭმა ვერ მოვასწარი, გამიგეს და აქ მიკვრეს თავი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

„შეშინებულმა ძაღლმა მთელი ღამე იყეფაო“

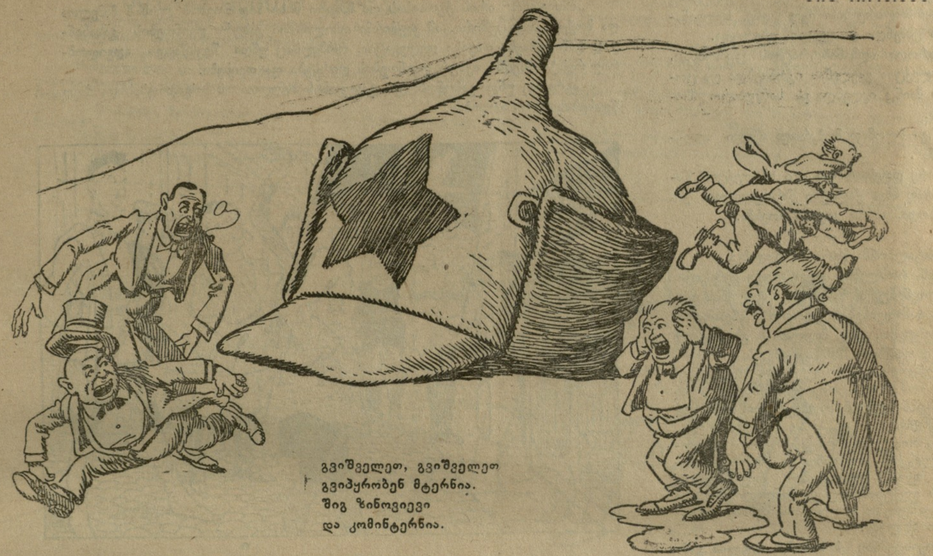

შეხედეთ, ხომ არის
ყუმბარა ნამდვილი!?
ამასთან ხუმრობა
არ არის ადვილი.

ოი, თუ აფეთქდა —
ამოგვწყვეტს ყველასა.
გავიქცეთ... ვერავინ
მოგვაწვდის შველასა.

შეხედეთ, ხომ არის
ყუმბარა ნამდვილი!?
ამასთან ხუმრობა
არ არის ადვილი.

ხურშიც არიან... ჩემთვის ხომ არ დაიქცევა ქვეყანა!? ნიკომ ცხრა ათასი მანეთი გაფლანგა. ცხრა თვეც არ მჯდარა ციხეში... რომ კაცმა იანგარიშო, ციხეში თითოულ თვეში გამფლანგველს ჯამაგირი ათასი მანეთი უწევს, ღმერთს გეფიცები, ხუთასი მანეთი მომცენ, თუ გინდ კიდევ ნაკლები, და მთელ ჩემს სიცოცხლეს იქ გავატარებ. ახირებული ხალხია ეს მთავრობა; ტუსაღებს მეტ „ხელფასს“ აძლევს ვიდრე ჩვენ.. მიმაქვს ეს 6.000 მანეთი. ერთხანს მაინც ვერ გამიგებენ. ამ ხნის განმავლობაში „მოვეწყობი კარგად“, მოვემზადები ციხეში დასაჯდომად და არც კი გამიჭირდება ციხე, როცა მოწყობილ - მომაგრებული ვიქნები“.

ასე ფიქრობს „მოქალაქე“ და იგი არავითარ შიშს არ გრძნობს, როცა სახაზინო ფულებს სალაროში მაგივრად ჯიბეში აწყობს.

ანგარიშის კაცია. კარგად აქვს შესწავლილი სამმაგი იტალიური ბუჰხალტერია. იგი ისეთ არაფერს გააკეთებს, რომ მოსაგები არ დარჩეს.

—

გარდა ზემოხსენებულ, სხვა გარემრებასაც აქვთ თავიანთი გავლენა ამ მოვლენებზე.

ყოველ ენის გაქანებაზე გავიძახით: „პირი სოფლისაკენ“. დაარსებულია ათასგვარი სხვადასხვა „საზოგადოება“ „კორპორაცია“, კურსები და სხვა ასეთი.

ყველა ამას თავისი გავლენა აქვთ. ჩვენ გვგონია: უკვე არსებობს არალეგალური ფულის გამფლანგველთა-მიმთვისებელთა ამხანაგობა“, რომლის წევრთა რიცხვი თანდათანობით მატულობს.

ალბად ეს „ამხანაგობა“ (თუ „საზოგადოება“) ხსნის კურსებსაც, სადაც ასწავლიან გამფლანგველობის და მითვისების „სპეციალურ საგნებს“. (ეს ხომ „კულტურული“ მუშაობაა).

„ხელი სალაროსაკენ“, აი მათი დევიზი, რომელსაც იგინი უფრო ასრულებენ, ვიდრე ჩვენ ჩვენს ლოზუნგს: „პირი სოფლისაკენ“.

—

არ ვიცი, რამდენად მართალია; (ყოველ შემთხვევაში სიცრუე არ იქნება); გავიგე შემდეგი:

ერთი დახელოვნებული მფლანგველი-მიმთვისებელი, როცა ბოლო დროს ციხიდან გამოსულა, მისულა ადმინისტრაციაში და უფროსისათვის ასე მიუმართავს: ცხოვრების ორი მესამედი ციხეში გამიტარებია. გამიფლანგავს აუარებელი სახაზინო ფული. ამ საქმის ნამდვილი „სპეცი“, „პროფესორი“ ვარ... მაგრამ ახლა გავტყდი წელში, მომბეზრდა ასეთი სიცოცხლე. შემძულდა ეს საქმე და ზიზღით უცქერი მას. ნება მომეცით საჯაროდ გამოვიდე და განვაცხადო, რომ სახაზინო ფულების გაფლანგვა-მითვისება არის საზიზღარი მოქმედება და არც ერთმა პიროვნებამ, რანაირ გასაჭირში არ იყოს იგი, არ უნდა ჩაიდინოს ეს ყოვლად ბოროტზე უბოროტესი ბოროტმოქმედება.“

— მოქალაქევ, თუ თქვენ ამიერიდან აღარ განიმეორებთ ასეთ საქმეს, ეს იქნება განცხადება და ყველაფერიც, რომ თქვენ ჭეშმარიტი მოქალაქე ხართ.

— მე მინდა ლექცია წავუკითხო საზოგადოებას, რომელშიც ბევრი მოიპოვება ჩემისანები; დამერწმუნეთ, ეს თქვენთვის მეტად სასარგებლოა.

ადმინისტრაციის უფროს ჭკუაში დაუჯდა „სპეც-პროფესორის“ მოსაზრება და ნება მისცა საჯარო ლექცია წაეკითხა.

—

ხალხი ნიაღვარსავით მოვარდა. ბილეთები აღარ იშოვებოდა. ყველა გაყიდულიყო.

„სპეც-პროფესორმა“ დაიწყო ლექციის კითხვა.

დაასახელა და განიხილა ყველა ის საშუალებები და მეთოდები, რომლებითაც იგი ფლანგავდა და ითვისებდა სახაზინო ფულებს, შემდეგ თუ როგორ „გამძვრალა შრალზე“, გასულა სამშვიდობოზე, როგორ

ეროვნული ბიბლიოთეკა

კარგად ცხოვრობდა ციხეში მითვისებულ ფულებით და სხვა ასეთები.

მთელი დარბაზი, რომელიც უმეტესად გამგეებ-მოლარეებით იყო სავსე, სულგანაბული უსმენდა და ყველას უხაროდა.

უხაროდა ადმინისტრაციის უფროსსაც, რომ ლექცია გავლენას იქონიებდა და ცოტათი მაინც იკლებდა ეს სამწუხარო მოვლენა.

კარგა ბლომად მოჰკრიფა ფული „ლექტორმა".

მეორე დღეს, როცა იგი ამ ლექციის წასაკითხად სხვა ქალაქში წასასვლელად ემზადებოდა, კარზე კაკუნი მოესმა.

ფოსტალიონმა წერილი გადასცა.

„ჩვენ, რომლებიც ჯერ კიდევ ვერ ვართ დახელოვნებული სახაზინო ფულების გაფლანგვა-მითვისებაში, ხოლო თანდათანობით ვეჩვევით, დიდ მადლობას გიცხადებთ ჩვენს დაუვიწყარ მასწავლებელს, რომელმაც წუხელის თავისი ლექციით გვასწავლე ბევრი რამ ახალი, რაც ჩვენ არ ვიცოდით. ამიერიდან ჩვენი მუშაობა უფრო ნაყოფიერი იქნება.

ჩვენ, რომლებიც არ ვესწრებით არავითარ ლექციას, თუ გინდ ის „მარსი"-ს შესახებ იყოს, სიამოვნებით დავესწრებით თქვენს ლექციას, თუ კი განიმეორებთ, და არ დავიშურებთ ბილეთების შესაძენად სახაზინო ფულებს.

პატივისცემით: **„სახაზინო ფულის გამფლანგველ-მიმთვისებელთა საზოგადოება".**

ჰინჰარი.

სტანსები

1

ყველაფერი არის ძვირი,
საყიდელი კი მაქვს ბევრი.
არა მყოფნის ჯამაგირი,
ყველაფრისა ვარ მე წევრი.
ავანსები თუა ხშირი—
მოდის ღვინით სავსე ქვევრი...
დაილოცოს ცეკავშირი—
შემაყვარა ცეკვა ხშირი.

2

წარმოკავშირს ცეკავშირი
მითხარით, აბა, რად ჩაგრავდეს?
ორივეა ხომ კავშირი,
ერთმანეთსა უნდა ჰგავდეს.
ერთი უნდა ჰქონდეთ პირი,
წარმო ცეკას მიჰბაძავდეს...
ავანსები იყოს ხშირი,
და არ გვინდა ჯამაგირი.

3

ფულებს რომ ჰყრის როგორც კოხი,
აგერ არის ალმასკომი.
სადაც ნახა ძველი ქოხი
განუცხადა ყველას ომი.
მილიციას მისცა ჯოხი,
დაავალა: იყოს ლომი.
მას ხელში აქვს ბარი, თოხი,
მუშაობს და არ აქვს ოხი.

„ვიზიტი".

„თიო-თიო"-ს დელეგაცია ტფილისში

„თიო-თიო" არის ქუთაისის და მთელი მისი მიდამოების ღვინის მსმელთა და მოქეიფეთა კავშირი. ამ კავშირმა თბილისში კახური ღვინოების გასასინჯად გამოგზავნა თავისი დელეგაცია, რომელსაც უნდა შეესწავლა ადგილობრივ რესტორნებში აქაურ ღვინოების ღირსება და თვისება.

აგრეთვე უნდა გასცნობოდა ტფილისის მსმელთა საზოგადოებას და მისი წევრების მდგომარეობას.

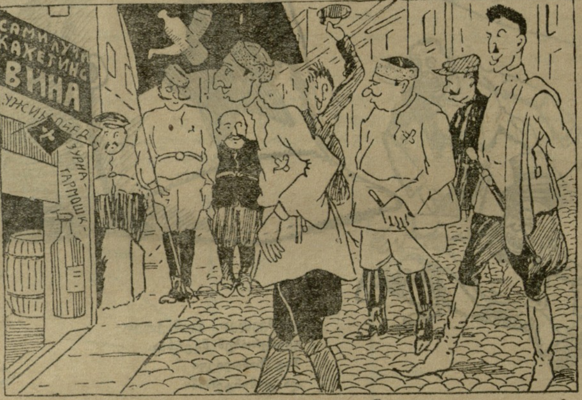

თბილისში ჩამოსვლისას, სადგურში დელეგაციას დროშით შეეგება ადგილობრივი მოქეიფენი და დიდი საზეიმო შეხვედრა გაუმართეს.

დელეგაციაზე კარგი ჩდაბეჭდილება მოახდინა წითელ სასადილოებმა.

— მართალია, თუ არა ის ხმები, რომლებსაც ქუთაისში ავრცელებენ, თითქოს ღვინის სმა თქვენს წითელ სასადილოებში, განსაზღვრულია? შეეკითხა ერთეთრი დელეგატი წითელი სასადილოს გამგეს.

— სრული სიცრუეა, პირიქით ჩვენ ხელს უწყობთ.

ერთი კვირის განმავლობაში დელეგაციამ შეასრულა თავისი საქმე და გაემგზავრა ისევ ქუთაისს.

გამგზავრებამ კიდევ უფრო ზეიმის ხასიათი მიიღო, აქ თავი მოეყარა, როგორც ადგილობრივ მოქეიფეებს, ისე მიკიტნებსაც და მუსიკით აცილებდენ.

დელეგაციამ სთხოვა, რომ ესენიც ჩასულიყვენ ქუთაისში, სადაც, ღვინო თუმცაღა ვერ არის „მაგარი" აქაურ ღვინოებისავით, მაგრამ სასმელად არ ჩამოუვარდება ამათ და არანაკლებ ათრობს ადამიანს.

„შეფიც ასეთი უნდა!“

ტყიბულის მაღაროების დრამატიულ დასს და მუსიკალურ წრეს ძალიან შეუყვარდათ საშეფო სოფლებში მუქთა ქეიფი.

ასეთი ამბავი მოხდა:

ხსენებული დასი და წრე გაემგზავრა სოფ. საწირეში. გაიმართა საღამო-წარმოდგენა. გამოვიდა ერთი და ადგილობრივ გლეხობას გაუკეთა მოხსენება:

— ამხანაგებო, შეფობა ისეთი დიდი რამ არის, ისეთი კარგი საქმეა, რომ“...

ამდროს მასთან მივიდა ერთი მისი ამხანაგი და გადაუჩურჩულა:

— ცხვარი ვერ ვიშოვეთ, მაგრამ ისეთი კარგი ხბო დავკალით, რომ ცხვარს სჯობია... ხბოს პატრონს ცოტა ფული ქე მივეცით და [illegible] გვაპატიებს. ღვინო ბლომად გამოვართვით გლეხებს... ასე, რომ საქმე კარგად არის—.

— ამხანაგებო—მიმართა ისევ მომხსენებელმა—იმას ვამბობდი, რომ შეფობა ისეთი კარგია, რომ მაზედ ლაპარაკიც ზედმეტია."ამიტომ ჩემი მოხსენებით თქვენ აღარ შეგაწუხებთ და ამით ვასრულებ ჩემს სიტყვას.

წარმოდგენის დაწყებამდე ბლომად დალიეს ღვინო და ამიტომ, როცა სცენაზე გამოვიდენ, ყველა მთვრალი იყო და წარმოდგენა ველარ ჩაატარეს.

ბოლოს გაიმართა ხანგრძლივი ქეიფი, რომელსაც, რასაკვირველია, ბუნებრივად და ჩვეულებისამებრ მოჰყვა ჩხუბი და დაკა-დაკა.

„არ მოდვა“

ჩვენ მედგრად წავალთ
სოფელში ყველა,
გლეხობამ ყელი
თუ ჩაგვისველა

და როგორც ერთი
დავთრებით ყველა,
რადგან ჩვენ არ გვწამს
ღვინის სმა ნელა.

მივალთ სოფელში
გლეხს მივცეთ მხარი,
მხოლოდ დაგვიკლას
ცხვარი ან ხარი.

დაჰკარით მაგას,
გაუპეთ თავი —
ბარკალი იყო
მოუხარშავი

ცხვირში აღინეთ
სისხლი და ძმარი —
ღვინო არ იყო
მეტად მაგარი.

ჩამოუნგრიეთ
მაგ უზრდელს ქოხი —
ვერ გაგვიშალა
მწვანეზე ნოხი.

სალი აზრი

— წამოდი სახლში, ხომ ხედავ დემონსტრაცია გათავდა!

— დამაცადე, კაცო, მე შორს ვცხოვრობ; ბარემ დავიცდი აქ და, ხვალ რომ სხვა დელეგაცია ჩამოვა, აღარ დამჭირდება გაღმიდან აქეთ გამოსვლა.

„ვერსალიანა"

ჩემბერლენ, მადლი შენ გაჩენს,
ვაჟი ხარ თავაზიანი.
თვე არის რამოდენიმე
დარი დაგიდგა მზიანი.

—

კონსერვატიულ მთავრობის
ხარ დირიჟორი გვიანი;
დაუმემკვიდრდი მაკდონალდს
(პრემიერ იყო რქიანი).

—

ჩემბერლენ, უკან მოგყვება
ინგლისის ბურჟუაზია,
რომელმაც მუცელს ჩაიდვა
მსუქანი ლუკმა—აზია.

—

აზიას უნდა უფრთხილდე,
აზია—ოინბაზია.
შენ თითონ ხედავ, თუ ატყობ,
იქ დაგიხლართეს კვანძია.

—

ახლინდელ პრემიერობას
ადვილად იტყვის ენაო,
ძილშიაც არ გასვენებენ
ტკბილი სიზმრები შენაო.

—

ხანდისხან მოგელანდება
ჯან ჩიჩერინი შენაო.
(მაშინ-ლა ნახეთ—აუტყდეს
ინგლისის ბატონს ქშენაო).

—

ორშაბათ დილა გათენდა,
რა ავი დარი დგებაო;
ეს ჩვენი წუწკი ბრიანი
ლოკარნოს ემზადებაო.

—

ჯანუმ შტრეზემან, გეთაყვა,
გული ხომ არა გწყდებაო;
თუ კი ვილგელმი არა გყავს,
ჰინდენბურგ შენთვის დნებაო.

იქ ლოკარნოში ძმა ბიჭებს
უმშვენე მხარი ბეჭია,
სადაც ევროპის მგელ-ტურას
კბილები დაუკრეჭია.

—

ცაფირუზ, ხმელეთ წითელო,
ცანკოვის მსხვერპლო მხარეო,
შენი მთავრობის „წყალობით"
რამდენი სისხლი ღვარეო.

—

მეორე ინტერ-წესდები
მტერია თუ მოყვარეო—
დრო არის ბერი ცანკოვი
აწ მიწას მიაბარეო.

—

ცანკოვს და დუკას რადგანაც
სისხლი სწორ მოედინების,
მაგისთანების მოსპობა,
მუშავ, ნუ მოგეწყინების.

—

მუსოლინ გადინადირა
იტალიეთი მთიანი,
ფაშიზმის სულის მდგმელია
ჯვაროსანი და ხმლიანი.
იტალიელო მუშებო,
სანამ არ არის გვიანი—
მოხსენით თავი დიქტატორს.
(საქმეა ეს მადლიანი).

—

კულიჯი წევს და იცოხნის,
ლიპზე ბლომად აქვს ქონია;
ევროპისაგან ნაძარცვი
შინ მიტანილი ჰქონია,..

—

ნაწარმოები დაგროვდა,
გასაღებული ჰგონია;
ველარ იშოვა ბაზარი,
უცბათ ვერ პოვა ფონია.

—

შარშან, ხომ გახსოვს, კულიჯო,
რომ გააძვირე პურია;
წრეულს კი ველარ მოგართვეს—
დარჩები უმადურია,

—

რუსეთში მოსავალია,
დაგიცქვეტინეს ყურია;
წაგიხდა შენი ნაშრომი,
ცხვირზე წაგისვეს მურია.
იზარდე ჩემო კულიჯო,
დაურჩი როკფელერსაო,
საქმე რომ შემოგაკლდება
ესტუმრე დოუესსაო.
ჯერ ტყავი აძვრე გერმანეთს,
მერე კი საფრანგეთსაო.
უყურადღებოდ, გეტყობა,
არ სტოვებ ბრიტანეთსაო;
საციცქნი რომ მოგაკლდებათ,
ეძგერეთ ერთმანეთსაო.

—

ახლანდელ ჩემბერლენობას
ადვილად იტყვის ენაო.
მარტო ყალბ უსტართ შედგენას
კი არ ეხუმრო შენაო.
„ვინც ზინოვიევს დაიჭერს—
ტყავი მას, ხორცი ჩვენაო...
დუკავ „რაკოვსკის წერილზე"
ხომ ინადირებ შენაო?..

—

ეს ჩიჩერინი ევროპას
რატომ ესტუმრა ნეტაო?
პოლონეთს „ეიმასქნება"
მე ამას კარგად ვხედაო;
გერმანიაში საუბრობს
მეგობრობისა ზედაო.
აგი რა მახე გვეგება,
გვიშველეთ, ვაი, დედაო!!
ლოკარნოს კონფერენცია
იქნება ქვეყნის მხსნელია?
თქვენი ზავი და მშვიდობა
ზღაპარი არის ძველია.
რაც უნდა კანი იცვალოს
გველი ხომ მაინც გველია...
ვენახში მიიპარება
ევროპის წუწკი მელია.

—

„ოკრუჟენიას" გვიკეთებს
ევროპა ლიპიანიო,
მეორე ინტერ—ყვითელმა
მას დააწია ბანიო
მაგრამ ევროპის მუშებმა
რომ გაიწითლეს კანიო,
აღარ გვაფიქრებს ყვითლების
ყვირილი და ქაქანიო.

—

ბურჟუამ მგელი გაზარდოს,
ჩემბერლენ, შენისთანაო...
ტყვილია შენი ხრიკები
და შენი ანა-ბანაო.
ლოკარნოს კონფერენციამ
შვება ვერ მოგიტანაო,
ნიკოლოზ მეფის ვექსილი
ჯიბეში გიძევს განაო?!

—

არავის აღარ აშინებს
ეგ შენი „ოკრუჟენია",
ლაშქარი მოდის მუშების

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ხომ ხედავს თვალი შენია;
წაგიხდა ნაამაგევი
ამდენ ხანს რაც გიშენია.
შენი არავის არ ესმის,
დაჰკარგე „უვაქენია“.

—

ახლანდელ პრემიერობას
ადვილად იტყვის ენაო,
აღმოსავლეთში გაისმის
ღრენა და კბილთა ღრჭენაო:
—ვინც ბრიან-ცანკოვს დაიჭერთ,
კულიჯს ზედ ვადებთ ჩვენაო,
და თუ ჩემბერლენს ყლაპს უზამთ
—ტყავიც და ხორციც თქვენაო.

ტერსიტი.

ქუთაისის სადგურში

რომანიულ ნიადაგზე
შეტაკება ხდება:
ალექსანდრას სალაროში
ანნა ეტაკება.

დამარცხებულ ალექსანდრას
გული უწუხდება,
მაგრამ ანნა გაბრაზებით
ზურგზე მოახტება.

ქუთაისის ჯამაათი
ყველა ფეხზე დგება;
ექიმთან კაცს აგზავნიან—
„მოლარე გვიკვდება“.

ნიშადურის სპირტი და სხვა
იმ წამს იქ გაჩნდება.
ცხვირის ნესტოს მოუსრესენ
—ალექსანდრა რჩება.

მატარებლის გასვლის დროა,
სალარო იღება;
მორიგეობს ყარამანი,
ამხანაგს ეცვლება.

ნიშადურის სპირტს აიღებს—
წყალი ეგონება.
სჭყურია და ბლომად შესვამს,
—ცეცხლი გაუჩნდება.

საცოდავად დაღრეჯილი
კედელს მიაწვება...
„ყარამანი მოწამლულა“
ხალხში ხმა ვრცელდება.

„ქუთაისის რესპუბლიკა“
ცრემლით ისველება:
—ყარამანი რომ მოგვიკვდეს
რაღა გვეშველება!?—

ტარტაროზო, ყარამანი,
თუმცა მოგვირჩება...
მაგრამ მაინც გვინახულე
თუ დრო დაგირჩება.

კოსტაიდი.

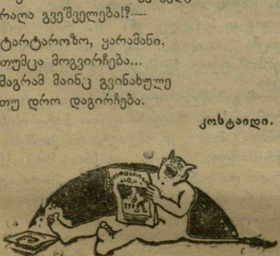

„სრულიად სატფილისო ტრამვაი-გადარბენა“

დილა არის, —ცხრა საათი, —და ტრამვაის ელოდები...
აქეთ მხარეს ლიანდაგზე შორსაც არ სჩანს რონოდები.
ხედავ: ყველა იქით მიდის... სამსახურში გეჩქარება.
ჰფიქრობ: —„მოვა რაც ხანია“... ფეხით წასვლა გეზარება.

უკვე დაჰკრა სამ საათმა... მორჩი საქმეს და სამსახურს.
შუადღე არის. მზე ანათებს—და ქუჩებში ცხელა და ჰხურს.
სახლში მისვლა გეჩქარება—და ტრამვაის ელოდები.
მაგრამ „პარკში“ „იცვლებიან“—და არა სჩანს რონოდები.

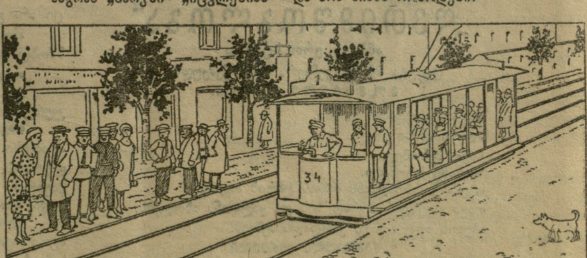

საღამოა... და თუ სახლში ვერ მიხვედი თავის დროზე,
—ცოლი ეჭვით შეპყრობილი თავს გაგიტეხს კეტით ორზე...
აქეთ მხარე დაცლილია... დიდხანს, დიდხანს ელოდები...
იქით მხარეს ღმერთი სწყალობს—„პარკში“ მიდის რონოდები.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

დღევანდელი ქუთაისი

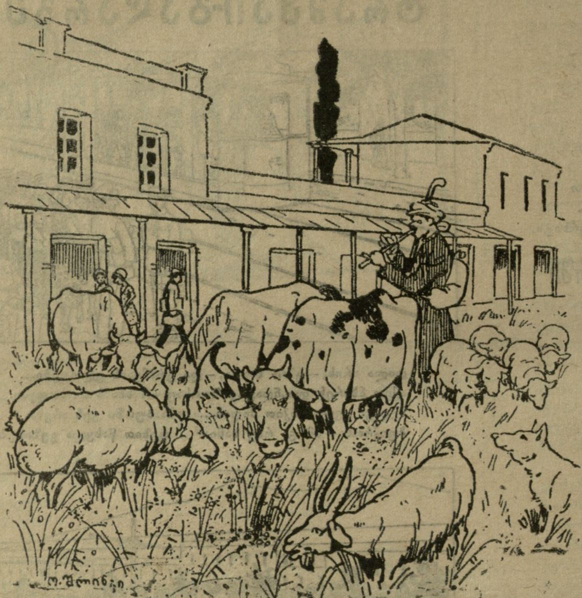

ქუჩაში ხუთი
კაცი ჩაივლის
და ეტლიც ერთით
ამაზე მეტი—
ჩვენი ტრანსპორტის
სამკაულია
სამი ავტო და
მოტოციკლეტი.

ხედავთ სურათზე:
—ქუჩა ოთხფეხის
დღეს საკვებია
და ასპარეზი
ეს კი იმიტომ,
რომ ჩვენმა ცენტრმა
სხვა მხრით მიმართა
დღეს ზრუნვის გეზი!

სანიტარია.

მწვანე ბაზარი,
ურიცხვი ლელვი,
გოდრებით მსხალი
და ურმით პანტა—
უკეთეს სურნელს
ვერსად შეხვდებით
თუ კი ტარანიც
ზედ დაემატა

აგერ ბალანა
ნესვის კანს ლეჭავს,
იქ კიდევ თერძი
ლვინოს ანიტრებს—
და მთლიანდება
სურათი, როცა
მათ გვერდით ვხედავთ
ძვირფას „სანიტრებს“.

ფრიად თელავენ
„გემრიელ დოვლათს“
და აქარწყლებენ
უამრავ ხორაგს—
დარბაისელი
ღრუტუნიები
დღეს ამაგს გვსდებენ
მართლადაც ორმაგს.

ქუჩა

უწინ თავადურს,
ეხლა კი მუშურს
ქუთაისს კვლავ სურს
დღეს სიკეკლუცე,
მაგრამ ფუთობით.
სხვებს ურიგებენ,
ხოლო ქუთაისს
უძლვნიან „უნცებს“!

შურთ, რომ ქუთაისს
აკრავს იერი
კვლავ სამაისო,
კიდევ სავარდო
და... ალბათ მიტომ
ის დავიწყების
ასპარეზია და
სანავარდო.

კეთდება გზები,
კირწყლავენ ქუჩებს,
აშრობენ ტბებს და
ახმობენ ტალახს,
მაგრამ... ორფეხნი
თბილისს მიდიან,
ხოლო სიმრავლე
აქ სჭარბობს ბალახს.

„ღვთიმშობლობა“

ამბავი ერთ სცენად

დაიდგა 20 სექტემბერს სოფ. ქვაყუდში

მოქმედნი პირნი:

თაყა ქვაყუდელი გლეხი.
ალათი ამისი ცოლი.
ნიკო მეზობელი
ზოსიმე სტუმარი.

სცენა წარმოადგენს თაყას ღარიბ ოჯახს.
თაყა ცეცხლის პირად ზის და ყალიონს აბოლებს.
ახლოს იქვე ალათი კარდალს ხეხავს.

გამოსვლა პირველი

თაყა და ალათი

ალათი—ყაძახო, რომ ჩაგიყრია ფეხები ნაცარში და აბოლებ ყალიონს, სად აპირებ წასვლას ხვალ რომ სტუმარი მოგვივიდეს? ხვალ ღვთიმშობლობაა, ღვთიმშობელმა გაახმოს შენი თავი!!!

თაყო—დედაკაცო, ენა დაამოკლე, თორემ თუ შეგჯედი ზურგზე, ღვთისმშობელი კი არა, მიქელგაბრიელი ვერ გამოგართმევს შენ თავს ხელიდან. სახლში სიმინდის ერთი ნამცეცი არა გვაქვს—და აი გამოტვინებული ქეიფს არ მთხოვს ახლა?!

ალათი—ოი, ღმერთმა არ გაგითენოს მეორე ღვთიმშობლობა... კაძახო, უსტუმროდ აპირებ, აბა, ყოფნას?!

თაყა—მოთმინებიდან ნუ გამომიყვან, თორემ...

ალათი—თორე რა? ძალიან კი მემუქრები?.. საბუდარზე კვერცხები არ დაამტვრიო.

თაყა—შენისანა ოხერს არც საბუდარი ექნება და არც არაფერი... გადმოუგდია აი საძაღლე ენა და რას როშავს, ღმერთის გარდა, კაცმა არ იცის... აბა, ერთი მითხარი: სად წავიდე? რა მოვახერხო? ფული ჩვენს ბარაზე არ არის, გასაყიდი არაფერი გვაქვს.

ალათი—კაცი რომ გამოწყვეტილი იქნება, თორემ ერთი ხუთი ოყა ხორცი რომ ინისიო, ნახევარი ფუთი პური ისესხო, სამი ჩაფი ღვინო ვინმეს გამოართვა, ინდაურს და ქათმებს კესარიაც კი გადმოგვასესხებდა, ნიგოზს და სხვა შესაკაზმავს მეზობლებში ვიშოვიდი და დანარჩენს ოჯახშიც მოუყრიდით თავს... მარა არ ვარგხარ, არა...

თაყა—კაი შენს თავს მოუვა, კაი შენ იყო.

ალათი—არა... ერთი იგი მითხარი: ყარამანამ რაფერ გაჯობა იმ თვალებ-ამოქინძულმა?! ისეთი წვეულება აქვს, რომ პირდაპირ, უკეთესი არ შეიძლება, შენ სიზმარშიც არ მოგე-

რ ა დ ი ო - ქ ო რ ი.

რადიო-ქორის
მშვენიერ სადგურს
ქალაქის ბაღში
უნახავს ბინა—
სიმარდე ენის
ამაზე მეტი
თვით ტარტაროზმაც
კი შეარცხვინა!

—იცი, წუხელი
რა დამესიზმრა?
ქუდის კარტუზზე
მეყარა მტერი!
—ო, ეგ სიზმარ...
ისეთი არის,
რომ გაიმარჯვებს
საბჭოთა მტერი:

—რადგან კარტუზი
ჩემბერლენია,
ხოლო მტერი კი—
ინგლისის ჯარი
და ჩვენ რომ დუქნებს
დაგვიბრუნებენ,
აწ ნუ გექნება
შენ ამის ჯავრი!

—შაქარი [illegible]
მაგრამ [illegible]
მე მაგისთანა
უწინაც მესმა:
—ფრანგები თურმე
პარიზს მისულან,
შენ ნუ მომიკვდე,
ასე სთქვა ესმამ!

—ყოჩაღ ფრანგებო,
სულ მოკლე ხანში
ხედავთ რამდენზე
წაუწევიათ!
—თუ პოლონელებს
ვარშავა დარჩა—
ეგ არის და ეგ,
ბედი გვწევია!

ასე, ამგვარად
ჩვენი ბულვარი
ქორების არის
სადგური, ბაზა.
—ყველა აქ არის
დღეს თავმოყრილი
ვინც დრომ ახალმა
კი გააბრაზა:

—უდუქნო ჩარჩი,
უყმო ბატონი,
ძველი მოხელე
კარტუზიანი—
მართალი არის
ქორებს კი სთხზავენ,
მაგრამ... გვადგება
არც თუ ზიანი!

რა ვქნათ, ამ ხალხის
ბედკრული გული
თუ სინამდვილით
ეგზომ ღონდება:
—ჩვენი ცხოვრების
დრომოჭმულ მელებს
ის ესიზმრება—
რაც აგონდება!

ვენება. ყოლიფერში გამოწყვეტილი რაფერ უნდა იყო კაცი?

თაყა—ვაი, გამოწყდა შენი თავი და ტანი... შენ ამოსაგდებიშვილო, ყარამანას უყურებ შენ? იგი კაპეიკს-კაპეიკზე აკერებს და შენ კი თუ რამე ჩაგივარდა ხელში, მშვიდობით ერე.

— **ალათი** რა დავხარჯე, შე მიწა გასახეთქო.

თაყა—რა ვიცი რა; თუ ვინმეს რამე გამოვძურწე და სახლში მოვიტანე, მერე აღარ სჩანს მისი ბურდღა.

ალათი—ბევრს ნუ ლაპარაკობ. აეთრიე და სადმე მოახერხე, თორემ, დედის სული ნუ წამიწყდება, ისეთ დღეს წაგკიდებ, რომ თავი ვერ გამოჰყო გარედ.

თაყა—ღორები მიაკვდა შენი დატიებისათვის.

ალათი—(ატირდება) დედა შენს მიაკვდა ღორები და ძაღლებიც, შენ ყრუიშვილო; რას ერჩი საწყალ დედას. (სტირის)

თაყა—დედაკაცო, მოთმინებიდან ნუ გამომიყვან, თორემ მარიამობას კი არა, ალათობასაც დაგავიწყებ; წამოუსვამ ხელს ამ ნუგუზალს და სულ ლილასავით გაგიხდი მაიმუნის ცხვირპირს.

ალათი—შინჯე ერთი, აბა, შინჯე?!

თაყა—ვშინჯავ და კიდევაც აგისრულებ.

ალათი—იგი დღეი არ მოგესწრება შენ.

გამოსვლა მეორე

იგივენი და ნიკო

ნიკო—გამარჯობა თქვენი. რავა მიჯდომიხარ მაგ დედაბერს და ეჭუკჭუკები?

თაყა—ვეჭუკჭუკები კი არა—დროზე მომისწარი, თვარა მაგის კივილს გავაგონებდი მთელ ქვეყანას.

ალათი—საკივარად დამიგდოს ღვთიმშობელმა შენი თავი

თაყა—ძაღლი მიაკვდეს შენ და შენს მღვთიშობელს სულში. ველარ გეიგე; ქალო, იმ ღვთიმშობელს, რომ არაფერი შესძლებია?

ალათი—უი-უი-უი... ღმერთო, ნუ გაუგონებ მაგ მიწა დასაყრელს. კიდეც კარგად მიდის ჩვენი ოჯახის საქმე, რომ ასეთი ღვთისპირიდან გადავარდნილი ხარ.

თაყა—ხო, აბა, შენ რაც იშონო, ერთათ შეყლინწე და ღვთიმშობელი გამოგიგზავნის მერე...

ნიკო—თქვენ რას ლაპარაკობთ, კაცო? ღმერთმა თუ დღეობა გააჩინა, კიდეც უნდა ვიდღესასწავლოთ. მეც არაფერი მქონდა, მარა ისეთ ქეიფს ვმართავ ხვალე, რომ რაღა გინდა შენ. ღმერთი და მღვთიშობელი რომ არ ყოფილიყო, აღარც ეს ქვეყანა იქნებოდა.

ალათი—ერთი მაგას ჰკითხე? შენი ჭირიმე, ნიკო, რავა შეიძლება დღესასწავლის უარყოფა? რა სიკეთე უნდა გვიქნას

ეროვნული ბიბლიოთეკა

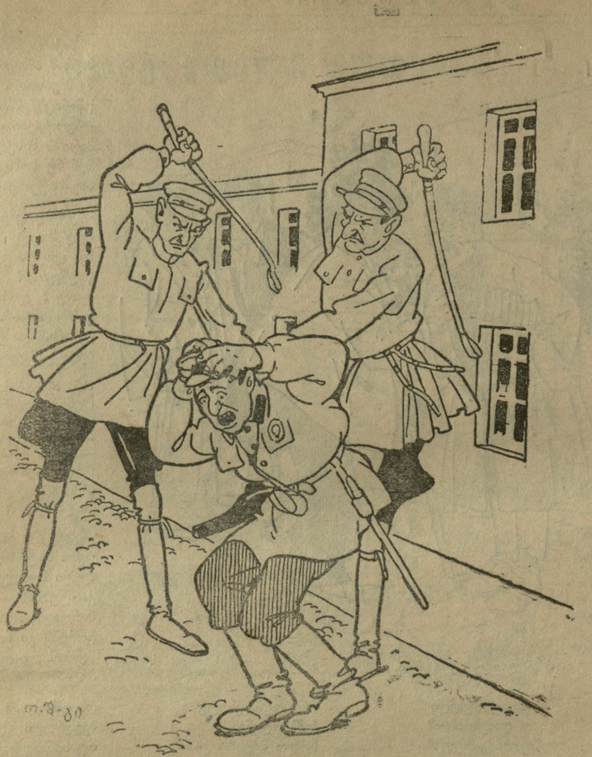

მილიცია

დალოცვილია
დღეს ქუთაისი,
დაულოცავი
არცა ყავს ერი—
ქეიფი ხშირობს
და გეგონებათ
ყოველდღე არის
აქ ყველიერი.

სულ ხშირად ჩხუბი,
აყალ-მაყალი
და მერე რატომ?
და მერე რისთვის?
—მხოლოდ და მარტო
ჩვენ ქუთაისის
მრავალტანჯული
მილიციისთვის.

განძრევა ხელის
არ შეიძლება,
არ გაანძრიო
არც თუ ფეხები:
—მაჩხუბარს თუ სურს
წიხლები გირტყას,
შენ კი... ნეკითაც
ნუ შეეხები!

ბრძანება ესე
ჩვენს მილიციას
მართალი, რომ ვსთქვათ
უჯდება ძვირად—
და რასაც თქვენ აქ,
ქურათზე ხედავთ—
ცხოვრებაშიაც
ტარდება ხშირად!

უჩარდია.

ღვთიშობელმა მის დღესასწავლს, რომ არ ვიდღესასწავლებთ?

თაყა—დედაკაცო, მას რომ სიკეთის ჰქნა შესძლებოდა რავა დევიჯერო, თავის-თავს ქვას არტყამდა! ამდეხანს ეკლესიაში რომ იყო წამოყუდებული და ქვეყანას მისი ეშინოდა, ახლა რომ სადღაცა მიუგდიათ, რატომ არაფერს ამბობს?

ნიკო—არც მასეა საქმე, ჩემი თაყა; ღვთიმშობელი ისე სულ მოკლე კი არაა, რომ ახლავე ჰქნას ყვალაფერი. ის დროს უყურებს, დროს.

თაყა—დროს თუ უყურებს, ქე ეგდოს იქინე.

ყაიათი—კიდეც მაგიტომ გიბნელდება მაგი თვალები, შე, გამოსაწყვეტო.

თაყა—ჩემი თვალები მაშინ დაბნელდა, როცა შენ მოგათრიე, შენ ქვეყნის ნათრიელავ.

ალათი—(გაანჩხლებული) რაიო? რაიო მაგ ძაღლმა?

ნიკო—კაი ერთი, კაცო, ეხლა ჩხუბს ნუ იზამთ.

გამოსვლა მესამე

იგივე და ზოსიმე

ალათი—(თავისთვის) უიმე ჩემი სიკვდილი კი არ მევიდა.

თაყა—(თავისთვის) მოჰგონებია ძველი დრო ამ ოჯახქორს.

ზოსიმე—აქა მშვიდობა... ო, ჩემო თაყა, ჩემო ალათი, რამდენი ხანია არ მინახავხართ!?

ალათი—მომბრძანდი, მობრძანდი, ჩემო ზოსიმე; ღმერთმა კარგად მიმყოფოს შენი თავი.

თაყა—მობრძანდი, დაბრძანდი, ჩემო ზოსიმე (თავისთვის) ჯოჯოხეთში დაბრძანდა შენი თავი.

ზოსიმე—(ჯდება) სხვა რავა ხართ, ხომ არ მოხუცდით! აგერ შვიდი წელია არ მინახავხართ და კიდევაც მომენატრეთ.

თაყა—(თავისთვის) ნეტავ ახლაც არ მოგნატრებოდით. (იმას) შენ არ გეპატიება, ჩემო ზოსიმე, ამდენი ხნის მოუსვლელობა.

ზოსიმე—კი არ მეპატიება, მარა, ხომ იცი ოჯახის ამბავი, აქეთ ერთი შვილი დავაქორწილე, იქით მეორე—აქეთ ფაციას დავადგი თავი, იქით ელიჩკე გავატანე ყაძახს, და ასე...

ალათ.—ქალიშვილებიც გაათხოვე, ზოსიმე?

ზოსიმე—გავათხოვე და არ იტყვი რაფერ კაცებს მივეცი? ერთია და კომსომოლიაში მსახურობს, მეორეა და—კურიელათ ყოფილა ქალაქ ბათომში.

ალათ—რომელ გურიელთან ყოფილა, ბატონო ზოსიმე?

ზოსიმე—გურიელთან კი არა, კურიელათ... რაცხა დიდი თანამდებობა ყოფილა.

ეხლა რძლებს არ იკითხავ? რომ ნახო მართლაც მოგეწონება. ცოტა მზითებზე კი ვარ გულ ნაკლულად, მარა ქალები უკეთესი ქვით დუნიაზე. რალა აქიდგან გიქო; ხვალე თვითონ მოვლენ და შენც ქე ნახავ.

თაყა—(თავისთვის) ჯოჯოხეთში წევიდა მათი თავი... ღმერთმა ამ კომუნისტების სახელი მოსპოს, მაგენმა ჩვენ ყველაფერი მოგვისპეს და აგვიგრძალეს, თვარა დღესასწავლობას და დღეობას კაცი რავა ვერ გადვიხდიდი.

ზოსიმე—არა, ჩემო თაყა, კომუნისტები დღესასწავლის გათენებას არავის უშლიენ. იგი კი არა—ჩემმა ბიჭმა მითხრა: „ვინმე მღვთიმშობლე მოყვარე გვეყოლება და წავიდეთო. იგი

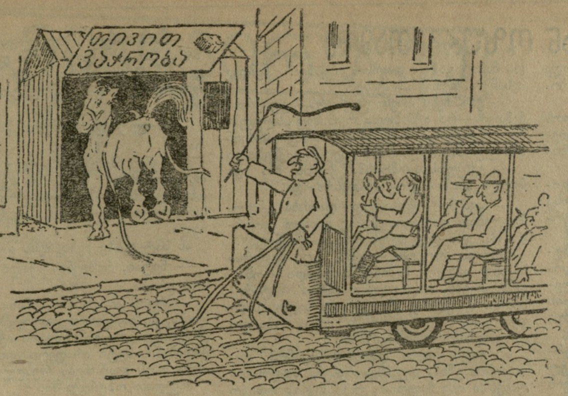

— აი ოხრები ამდენს მამუშავებენ და საჭმელს არ მაძლევენ. ისევ მე თუ არ ვიზრუნე ჩემს თავზე, სხვას აღარ ვახსოვარ.
აჰა, აგერ ყოფილა თივა, მიუტოვებ ამ ცხენუკას და შევარდები შიგ.

ფოთის „ტრამვაი“

ერთ მშვენიერ მზიან დღეს ჭუნთულიდან ბაზრისაკენ გავისეირნე. ჯიბეში საწყალი ორშაურიანი მქონდა. იქვე ახლოს ჩამომიარა ცხენუკამ. შემიჩნდა ეშმაკი და ჩავჯექი შიგ. ამოვიღე საწყალი ორშაურიანი და მივეცი კონდუქტორს. მივაღწიეთ შუა გზას, სადაც თივის სავაჭროა. ცხენი გაჩერდა. დაუწყეს ცემა, მაგრამ, შენ არ მომიკვდე, წინ წასვლის მაგივრად ტლინკებს „ვატმანს“ სცემს. მე ვზივარ რწყილისავით.

— ჩამოდით ძირს—იძახიან, მაგრამ რავა ღმერთი გამიწყრება, რავა ჩამოვალ. ჩემს ბარაზე ორი შაურის მეტი არ იყო, ისიც ბილეთში მივეცი—და ახლა ჩამოვიდე? ვერ მოგართვი.

მაგრამ ამ დროს ცხენმა იერიში მოიტანა, ერთი უკან დაექანა, რომ ძალა მოეკრიფა და ღვედები დასწყვიტა.

გავიხედე—ჩვენი ცხენი თივის საწყობში შევარდნილა, ხოლო „ვატმანი“ დაწყვეტილ სადავეებით და ხელში მათრახით გაშეშებული სდგას.

გ. არუელი

ხომ აგერ ხუთმეტი წელია კომსომოლშია გატარებული.

თაყა—მერე, დღესასწაული სწამს?

ზოსიმე—სწამს რომელია? სწამს კი არა, შემჭამა კაცი: „შვებულებიდან ისე დავბრუნდე, რომ ერთი დღეობა მაინც არ შევჭამო?!—მე გამოტვინებულს სულ არ მახსოვდა, რომ თქვენ მეღვთიმშობლე იყავით.

თაყა—(თავისთვის) ნეტავ არც გაგხსენებოდა... (იმას) კი ვიცოდით, მარა რაც ეს კომუნისტები შემოვიდენ, მოგვისპეს.

ალათი—ღმერთი შენს სახსენებელს მოსპობს ისე.

ზოსიმე—მაგი ძალიან გლახა უქნიათ. სმა-ჭამა, ძმაო, ყველასათვისაა გაჩენილი. ჩვენ თუ ერთმანეთისას არ მოვალთ და არ გავეცნობით, რაღა მოყვრები და ნათესავები ვიქნებით! აი, აგერ, შვიდი წელია არ მინახავხართ, თვარა წინად რომ ალათიე წელიწადში ერთხელ არ მენახა—გავგიჟდებოდი.

ალათი—აბა რაი, რავა დაი-ძმასავით ვიყავით შეზდილი ერთმანეთთან, თუმცა არც ისე შორებელი ვიყავით.

ზოსიმე—შორებელი რავა ვიყავი, ქალო; შორებელი კი არა, დედა შენი და ბებია ჩემი ისე იყვნენ ერთმანეთზე გადახლართული, რომე ერთ დღესაც ვერ სძლებდენ ერთმანეთის უნახავად. მგონია რაცხას კიდეც ნათესაობდენ.

ალათ—კი-კი. რავა არა,რაცხა ნათესავებიც იყვენ.

თაყა—ამ სიღარიბემ და სიძვირემ დღესასწაულიც კი დამავიწყა და მტერი და მოყვარეც, ჩემო ზოსიმე.

ზოსიმე—ღარიბი ეშმაკია, ჩემო თაყა. კაცი კარგად იყოს და ყველაფერს იშოვის.

ნიკო—არც ისე ღარიბი ხარ, ჩემო თაყა; შენ რომ ცალი ხარი გყავს, რომ დაგეკლა ხორცადაც გეყოფოდა და მეზობლებსაც მიყიდდი.

თაყა—ძაღლი მიაკვდება მამა შენს. შე ოჯახქორო, ცალი ხარის მეტი არაფერი გამაჩნია და იგიც დამეკლა?

ალათი—მეტი რა გზაი გაქვს, შე ამოსაგდებო, აბა!? უსტუმროთ გინდა ღვთიმშობლის ჩატარება თუ?

თაყა—ქალო, გრძნობიდან ნუ გამომიყვან-მეთქი!

ზოსიმე—ჩხუბი რავა გეკადრება, ჩემო თაყა! შენი ოჯახი მუდამ განთქმული იყო სტუმრებით და ქეიფით.

ალათი—დღეს რაცხა ეშმაკი შეუჯდა, თვარა მიდღემჩი არ ყოფილა ასე მაგი დასაღუპავი.

ნიკო—იქნება რამე აწყეინე, ალათი.

ალითი—რა მაგის თვალების დავსება ვაწყეინე?!

თაყა—თვალებიც დაგევსოთ და ყურებიც, შე ჯოჯოხეთის კერძო. აბა, ოჯახს დევიქცევ ახლა შენი ღვთიშობლობისათვის თუ

ალათი—შენ თუ გიყურე, სტუმართანაც მევიჯაყები და მეზობლებთანაც. ნიკო, შენი ჭირიმე, შენ მომეხმარე—ის ხარი დავკლათ, თვარა მაგის ყურება მე არ მარგია (ადგება).

ზოსიმე—ასე უნდა, ქალო, სტუმრების მიღება ქალის საქმეა; თუ ქალი ვარგა, ქმარს სულ არ ჰკითხავს.

თაყა—დედაკაცო, სახლში დიეტიე, თვარა ხარს კი არა —შენ დაგკლავ იცოდე.

ალათი—აბა, რავა გინდა კაძახო (მიდის ნაჯახის გამოსატანად). ჩემი ხელით დავკლავ იმ ხარს და მერე ნახე. (იღებს ნაჯახს).

თაყა—(მივარდება) შე წუწკის შვილო, მიქცევ ოჯახს?

ალათი—გამიშვი, კაძახო, თვარა იმის მაგივრად შენ წაგაძრობ კისერს.

თაყა—(ავრინდება ნაჯახს). ქალო, ნუ გადირიე... გოუშვი ხელი ნაჯახს.

ზოსიმე—(აშველებს). დაანებე თავი, თაყა; ნიკო, გოუშვი ხელი, კაცო.

თაყა—თქვენ ოჯახქორებო, მიქცევთ ოჯახს!

ზოსიმე—(შუაში ჩადგება). არ დაარტყა, კაცო. (თაყას მოქნეული ხალი მოხვდება ზოსიმეს).

ზოსიმე—არ გცხვენია, კაცო, სტუმარს მცემ?

ალათი—კაძახო, ხელი გამიშვი.

თაყა—ჰოი, თქვენი მამისული (დაერევა და ყველას სცემს) აია, თქვენი ღვთისმშობლობა?!.

პ. ობოლი.

თბილისიდან ოზურგეთამდე

ჩემი ბარგი-ბარხანით და ორიოდე გროშით მივადექი ქალაქის სადგურში ბილეთების სალაროს.

დილის ექვსი საათიდან შუადღის ოთხ საათამდე რიგში დგომის შემდეგ, პატივცემულმა მოლარემ „მიწყალობა" ერთი ბილეთი 4 მ.ნ. 70 კაპეიკად.

— როგორ არის, ამხანაგო, რომ ზოგიერთებს სახლში უგზავნით ბილეთებს ისე რომ რიგში ერთ წუთსაც არ უწევთ დგომა?!—შევეკითხე მოლარეს.

— ეს ფულზეა, ამხანაგო, დამოკიდებული; ვინც მეტს გადიხდის, მას რიგში დგომა აღარ ესაჭიროება; მაგრამ ეს საშუალება თქვენისთანა ღარიბებისათვის არ არის მოგონილი—მომიგო ზრდილობიანად მოლარემ.

შუადღის ორ საათზე რკ-გზის. სადგურში ვიყავი ჩემი ბარგი-ბარხანით. გასავლელ კარებთან დარაჯის და ჩემს მეტი არავინ იყო.

— ეხლა კი მეშველა: პირველი რიგი ჩემია; მატარებელში შესვლას ვერავინ მომასწრებს—მხიარულად ვფიქრობდი და ჯიბეებში ხელებ ჩაწყობილი მედიდურად დავსეირნობდი.

და მასაც გაჰყვა თავისი კამპანია. შემდეგ მესამე... მეათემ... მეასემ.

— ვაი, ჩემს თავს უგუნურს,—ვფიქრობ ჩემთვის—რა იქნებოდა რომ მეც „სლუჟებნი" მეთქვა!... მოწმობას მაინც არავინ თხოულობს... ახლა მატარებელში ვიქნებოდი

— ექსკურსიაა—მოისმა ქალის ხმა და მთელი „საზოგადოება" გაბრძანდა.

— „ვაენი"—რიხიანად დაიძახა „ქალიშვილებით დატვირთულმა" წითელ კომანდირმა. გზა დაუკალეს და „გაბრძანდა".

ბოლოს, როგორც იქნა, მეც მეღირსა ბაქანზე გასვლა; მაშინვე მივვარდი რონოდის კარებს. რაც დღე დამადგა მატარებელში შესვლაზე, ამის ცოდვა ზიდოს სადგურ თბილისის უფროსმა მისი საბარგო და სამგზავრო რონოდებით.

არ ვიცი ძილმა დაათრო, ღვინომ, არშიყობის ეშხმა თუ სხვა რამემ, ხოლო ნატანებში ისე ჩავედით, რომ რევიზორს არ შეუწუხებივართ.

— რა სისულელე მომივიდა, ბილეთი რომ ვიყიდე—ნაღვლიანათ ჩაილაპარაკა ერთმა ახალგაზრდამ.

— ბილეთი რომ არ მეყიდა, მაშინ ხუთმეტჯერ ჩამოიარდა რევიზორი და ახლა

— აბა სინჯე ერთი [illegible] „მაშინისტს" ორი ჰიქა [illegible] ნახავ, როგორ მოჰკურცხლოს.—ასე მუსაიფობდენ მგზავრები, როცა კონდუქტორის ხმა მოისმა:

—„ბილეტ ფაფრაშუ"... „ბილეტ ფაფრაშუ".

— ნენავ, შვილო, ბილეთი კი მაქვს, მარა „ფაფრაშუ" მოწმობას ჰქვია, თუ რას თხოულობს აი „კანდუხტური"?—შემეკითხა მოხუცი ქალი, რომელიც ჩემს გვერდით იჯდა.

ამ სიტყვებზე მგზავრებს გაეცინა.

— ნეტაი, რამდენია აქანეი რუსი?—იკითხა ერთმა.

— რუსი კი არ არის, მარა არ კადრულობს, ბიძია, ქართულათ ლაპარაკს. ჰადლომათ კისერი გამომწვარი აქვს; მის გვარს ქალაბანის მეტი არაფერი ღირსებია, და ახლა თავს გვაწონებს რუსული ლაპარაკით

მივედით ოზურგეთში.

ადგილობრივი მოსახლეობა ყველა სადგურში გამოსულიყო; ყველა საზეიმოდ იყო მოკაზმულ-მორთული: ჩაპუდრული, „ჩაკრასკული" ჩალორიგან-ვიქტორია-ინდიგოშევიოტებული; ყველას ეშმაკური თვალები, ერთმანეთის ტრფობა, სიყვარული, ალერსი.

— ხა-ხა-ხა-ხა,—გადიხარხარა ტარტაროზმა—ამხანაგო, აქ ყოველთვის ასეა და არ იფიქროთ: ჩემდა საპატივსაცემოდ იყოს მოგროვილი აქ ამდენი უსაქმო და ქორიკანა ხალხი.

უკვე დაღამდა.

მოახლოვდა მატარებლის გასვლის დრო.

ჩამოდგა მატარებელი.

შეიქნა ფაცი-ფუცი.

გაიჭიმა გრძელი კუდი გასავალ კარებთან. მე წინ ვარ და მიხარია.

— „სლუჟებნი"—დაიძახა ბარგი-ბარხანით დატვირთულმა. თვალები გადაუქნია „წესრიგის დამცველს" და გავიდა მთელი ჯგუფი.

— „სლუჟებნი"—გაიმეორა კიდევ სხვამ კი ერთხელაც არ დამინახავს—უკმაყოფილოთ დაუმატა მეორემ.

თორმეტ საათსე ნატანების სადგურში ოზურგეთის მატარებელში ვისხედით.

წავედით.

აი პოეზი, ძმავ, ჩემს კამეჩებს ჰგავს სიარულში—

— ორსულად არის, ძმაო, და უფრო ჩქარი სიარული არ შეუძლია; გზას ათვალიერებს, რომ ფეხი არსად წაიკრას.—

— გული აქვს სუსტი და აჩქარება აწყენს.—

— ამხ. ტარტაროზო,—უთხარი ჩემს თანამგზავრ ტარტაროზს—ოზურგეთს გაუგია, რომ თქვენ მოდიოდით და ხედავთ, მთელი ქალაქი სადგურში გამოსულა თქვენს საზეიმო შესახვედრათ.

— ხა-ხა-ხა-ხა, გადიხარხარა ტარტაროზმა—ამხანაგო, აქ ყოველთვის ასეა და არ იფიქროთ, თითქოს ჩემდა საპატივსაცემოდ იყოს მოგროვილი აქ ამდენი უსაქმო და ქორიკანა ხალხი.

ხიცი-ხიცი.

მესტვირული

ორპირის თემი

ორპირის თემის ავ-კარგ
რაში გამოიხატება?
მართლისა ვიცი დაწერა,
არ მიყვარს გადამეტება.

—

დღეს გავისტუმრებთ ერთ მუდრეგს
— ხვალ ორი მოგვემატება.
ასეთი არის ამ თემის
საქმე და წინ წარმატება.

—

ექიმი გვყავდა ჩხეიძე,
— ის ლოთი მაინც არ იყო!.
ბებია ქალთან რაღაცა...
საქმისთვის გადამხდარიყო.
ამიტომ გადააბარგეს—
არ გვინდა ამისთანაო.
თუ ეს აქ დარჩა—კისერში
უნდა გავირჭოთ დანაო.

—

ველირსეთ ახალ ექიმსა:
— გიორგი მეიფარიანს;
გამოცდილობით ხნიერსა
და შესახედათ გვარიანს.
რად უნდა მერე?! ბინაზე
დაჯდა, მოირთხა ფეხები.
ხანდახან გასასინჯათაც
აღარ მიიღო გლეხები.
სოფელში ავადმყოფისთვის
წასვლას ვინ გაუბედავდა.
ეს იმიტომ რომ, ამ გლეხებს
ის დაბალ ლობედ ხედავდა.
სულ წყვილებს სწერდა წიგნებში,
— გავშინჯე ამოდენიო...
მივა მთავრობა, ვაჩვენებ:
— ეს მუშაობა ვქენიო;
ის დარწმუნდება და ჩემით
მადლიერიც კი წავაო...
არ უნდა ბევრი ბოდიში—
ჩემი ხრიკები გავაო.
სხვა მეტი რა დამრჩენია,
უნდა მივხედო ტიკებსო,
ვერცა ვერავინ გამამხელს,
ვერავინ იტიკტიკებსო.
და დაეწაფა გიორგი,
მეტადრე წითელ ღვინოსა...
ფეხზე ჰკიდია გლეხობა,
დადის და დაღიღინებსა.

—

ეს არაფერი!.. რა უყოთ!..
ეს ქართველური წესია...
სხვა საქმეც იცის გიორგიმ,
ამაზე უკეთესია.

ეს არის: უკან წაღება
წამლების, ხინახინასი.
ლაზღანდარობა ქალებთან,
პატივისცემა ნინასი.
რა უყოთ მერე?.. ეს რაა...
ესეც ხომ არაფერია;
მაგრამ იქ მოსულ ქალებსაც
ცოტა შეუსვა ხელია.
ეს მისი საქმე ჯერ ჩვენა
არსად არ გაგვიმხელია,
თორემ მოჰკლავდენ გლეხები
ამისთვის უეჭველია.
შენიშვნა ვიღაც ოხერმა,
მეტი არ გააბედვია
და ისე მაგრად ამოჰკრა
უკან არ მოუხედია.
„მშვიდობით"—უთხრა გიორგის,—
წაბრძანდი სადაც გინდაო,
ორპირში არა გვინდებხარ,
სხვაგან მონახე ბინაო.
მაგრამ ეს შენი გმირობა
ყველგან დაგვხდება წინაო.
ექიმსა ფლიდსა და ლოთსა
არსად არა აქვს ბინაო
გადაყვანილი ხარ სადაც:
(რკინის-გზის მუშკორებშიო)
იქაც მახვილი კალამი
გაგიტლაშუნებს ყმებშიო.

მერკველი.

მესტვირული სოფ. სამებისათვის

მესტვირეობა დავიწყე
სულ ნახევარი წელია,
გუდა-ნაბადი თან დამაქვს,
ზედ საზანდარი ჭრელია.
სოფელ სამებას მივადექ,
(სახელი ძველის-ძველია)
რა ჯურის ხალხი პატრონობს,
ამის გაგება ძნელია.
სხვადასხვაობა გვარ-ტომით
სცხოვრობს მრავალი წელია.
ოსი, თათარი, ბერძენი,
წულუკიძე თუ ბერია.
მარშანიშვილი, მანთიძე,
ჭავჭავაძე და ჯღერია.
ფეოდოროვი, წეროძე,
დოლიძე მთელი სერია.
და ხონელია ხუცესი,
(გულზე ამშვენებს წვერია
ნაცვლად სამსონა დიაკონს
არა აქვს ერთი ღერია)
იდლიაში მაქვს გუდუნა
თან ვბერავ და თან ვმღერია.
ჩანგალი ვსთხოვე ტარტაროზს,
სამთითა და სამწვერია.
თუ ვინმეს ვკარი მუცელში—
მგონი ეცვალოს ფერია.
საჭმელის მადას წაუხდენ.
ვერ ჭამოს სეფისკვერია.
კოოპერატივსა ჰყოლია
ნოქარი მშვენიერია...
გვარად ქლენტი-ო ამბობენ
(ეს ცნობა დასაჯერია)
დახლში ჰქონია ამ ყვაწვილს
არშინი წანაჭერია.
ნარმას, რომ ზომავს—შიშობენ
რომ არ წაიჭრას ცერია.
ტარტაროზ, ასე არ ვარგა
გაყიდვა ნარმა-ჩითისა;
თურმე ამართლებს დომენტის
თვით „ეპო" ნივოითისა.
ფაქტის წინაშე აწევა
რა საჭიროა თითისა.
დაისაჯოს და დაყაჭოს
ფულები რაც მიითვისა.
ალბად ისინიც სარგებლობს,
ვინც აუწია თითები.
ვინც ბოროტებას მხარს უჭერს—
არჩევნების დროს მიხვდები.
ორაგულის დაჭმელასი
ხშირია მაგალითები...
კოოპერატივსა მოშორდეს
ასეთი მავნეწვირთხები.

ბეჟან—ხლუსტი.

წარმოდგენა სოფლად

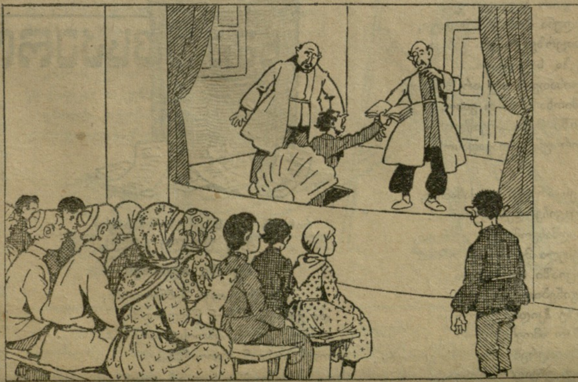

მოკარნახე: (მსახიობებს, რომლებიც დაიბნენ და ვერაფერს ამბობენ) სთქვით რამე...
აჰა, თქვენ ოჯახდაქცეულნო, გამომართვით ეს წიგნი და წაიკითხეთ.

(დიდი-ჯიხაიში)

მინდა მოვმართო სტვირია,
დავალიღინო ნელაო.
გავწკეპლო ჩემი სოფლისა
ფლიდი და ტურა-მელაო.
პირველად ვასოს მივმართოთ,
ხომ იცნობთ—დიდი-კაცია!
ცხრა წლედის გამგედ ითვლება,
მოლვაწის ქურქი აცვია.
ისე კი ღმერთმა გვაშოროს
ყოველსა გასაჭირშია;
სიმღერით არის ნაქები
იგი ქართულსა ლხინშია!
ამბავი მისი საქები
მინდა ვუამბო ყველასა;
გლეხებს და გლეხთა შვილებსა
როგორ უპირებს შველასა.
ბავშთა ბაღის სასარგებლოთ
ფული ბლომად მოაგროვეს.
წარმოდგენა მოამზადეს
და შემდეგ კი ვასოს სთხოვეს.
რომ დაეთმო სკოლის ეზო
და შეეწყო ხელი მათთვის,
მაგრამ ვასო გაჯავრდების,
დაცინვასაც კი მიმართვენის!
პეტრესაცა კი მიუძღვის
სამანკო და საძრახ სიტყვებს—
„შენაც უწევ დახმარებას
„სალაჩოსა მოწყობ „ბიჭებს?“
„დიდი საქმე თავს გიდვია,
„შიასრულო არ მგონია?
„თუმცა თქვენში საქმისადმი
„ბევრი არის აგონია!
„მაგრამ ეზოს, უკაცრავად,
„ვერ დაგითმობთ, მაინც ვერა!“—
(ცალკე მისთვის ბუტბუტებდა:
გაქრეს თქვენი ბავშთა კერა)
იქ სამაზრო ინსტრუქტორი
თურმე იმას ყურს უგდებდა;
ვამგის სიტყვებს საქებარსა
ნელა-ნელა აგროვებდა.
უცებ ვასო გაგვიჯორეს,
და ჩაღუნა მორცხვად თავი,
ყველაფერზე თანხმა გახდა,
პოიკუზა საცოდავი.
სოფლისათვის თუ არ ზრუნავ,
აბა, მითხარ, ძმაო ვასო,
ჯიხაიში შენი „ღვაწლი“
როგორ უნდა დავაფასო?

—

ჯერ ეს არ კმარა, ქამანჩავ,
არ შეგვიჩერდეს სტვირია.
აქვე ალმასკომს ვესტუმროთ,
იქ შესვლა მეტად გვჭირია.
მილიციაში დაგვხდება
ნოე გინებით ქებული;
ზურგზე ჰკიდია გოდორი
გინებით ამოვსებული.
რომ დათვრება მოხსნის გოდორს,
თესავს უხვად ის გინებას;
იოსებსა მაინც ვკითხოთ,
თუ რომ აძლევს ამის ნებას.

ბაბაია.

(ჩოხატაურისთვის)

ისევ შენ ჩემო სტვირო და,
ისევ შენ ჩემო ქამანჩა,
დაუკარ, შენიჭირიმე,
შენს გარდა ქვეყნად რა დამრჩა?
შენა ხარ გულის მალამო,
შენ გივლი, გეალერსები;
მიყვარს ნელ-ტკბილი შენი ხმა,
შიგ ჩაქსოვილი ლექსები!..
არ შეუშინდე შენ მტრებსა,
გვემტერონ... მათი ნებაა...
როცა მახინჯი გვაგინებს,
ჩვენთვის ეს დიდი ქებაა!..
დავუკვრავ, დავალიღინებ,
დავუკვრავ ნელა-ნელადა;
ვინ შეგვაშინებს ამ დროში,
თუ არ ვშიშობდით ძველადა?!
ჩოხატაურში ჯერ კიდევ,
ბოლდვები არის მრავალი,
მარტო ის რად ღირს, ტეხნიკუმს
ეზოს რომ უნგრევს „ზავალი“?!
დაუკარ, ჩემო ქამანჩავ,
გზები რომ არ გვაქვს სავალი,
ტალახში ურმის ჩარჩენით
სოფელს დიდი აქვს ზარალი...
ჩაუპუტუნოთ ალმასკომს,
(როდი იქნება ძრახია)
უთხრათ: სარებზე ხტომითა
ქალებმა კაბა დახია!..
„—გზებს შეკეთება სჭირია“,—
ასე სთქვა საბჭოს კრებაზე,—
თქვენც გრძელი „რეჩი“ წარმოსთქვით,
თუ გახსოვთ მოხსენებაზე!..
სულ როდი ვარგა, ძმობილო,
ხალხი მიუშვა ნებაზე...
გამოიწვიე, გამოვლენ
თვის გზების გაკეთებაზე.
ეს ხომ „დაბეგვრა“ არაა,
რომ „დაიკერონ“ ენაზე!!
დაუკარ, ჩემო ქამანჩავ,
რა კი გავედით სცენაზე,
დაუკარ, დავალიღინებ,
საქმე როდია წყენაზე!..
გამრავლდა ღორის ჯოგები,
(დამერწმუნებით ამაში)
თითოს ხუთ-ხუთი ტახი ჰყავს
ამ ჩვენ კურთხეულ დაბაში...
დასვრილი სიბინძურეში,
დასუქებული, დამძღარი,
დათარეშობენ დუქნებში,
მთლად აგვიმყროლა ბაზარი!..
საბჭოთა კრებამ ამაზეც,
გამართა დიდი კამათი;
ბოლოს ერთბაშად ყველამ სთქვა:
„ქოქიც“ არ იქნეს ამათი!..
და... გამოაკრეს კედლებზე,
დადგენილების ბარათი...
მარა ნუ ჰფიქრობთ, ამბავი
იყოს ეს მონაჭორები,
პარასკევს „იარმარკაზე“,
ხალხზე მეტია ღორები
და ხტიან ისე, ვითარცა
ინგლისელების ჯორები!..
ფი! ფი! ფი! ხმები მოისმის,
(უფრო მეტადრე ქალების)
დაჩრდილა ღორთა სიმყრალემ
ყნოსვა ქალთ ლორიგანების...
ამაზე ვილას რა ვუთხრათ?
მოისმენს... თვითონ მიხვდება:
სულელმაც იცის—უსაქმოდ
ფუჭია დადგენილება!!!
ეხლა შევწყვიტოთ ღიღინი,
შენ ჩემო სტვირო, ქამანჩა,
შემდეგისათვის გადავდვათ
სათქმელი ეხლა რაც დაგვრჩა.

წაველა.

ხმა უსაქმურო გოდრიდან

წინ სინათლე ჩამქრალია,
შეიხედავ—შიგაც ბნელა.
თურმე უკან კი წრუპავენ
კარდანახსა ნელა-ნელა.

კოსტა გახარებულია:
კალისტრატე რომ ?ეიხ?ბს,
ლადოც ლაღობს, ტოლუმბაშობს,
ცოტას კიდეც ხაზეინობს.

ამ დროს ზარმა იწკრიალა,
უნდა საფრთხე აცდინოს—
მაგრამ ყურსა არ უგდებენ,
დრო არ უნდათ გააცდინონ.

ტარტაროზო, გევედრები
არ გამხადო წუნებული,
გთხოვ: ასეთ დროს არ გაუშვა
მედვაჭრობის რწმუნებული,

რიხტის თქვენ გვწერ შემდეგს:

ნუ უშლი ხელს

მესამე აფთიაქს

თურმე როცა შებნელდება,
და ვეხვევით ჩვენ წყვდიადში,
ლადო, კოსტა, კალისტრატე
თავს იყრიან აფთიაქში.

ქეიფებში სად არ ვიყავ,
ხან მცირედში, ხან დიადში,
მაგრამ მე ჯერ არ ვყოფილვარ
საქეიფოთ აფთიაქში.

თორემ კოსტას, კალისტრატეს
და ტოლუმბაშს ამას ლადიკოს—
ქეიფი ხომ ეფუშებათ,
ხარჯის ჯავრიც რომ არ იყოს?

რიხტი.

რატომ არ იცით, რომ ხელმოუწერელი არ დაიბეჭდება! თქვენი ვინაობა რომ ჩვენთან გაგემხილათ, ჩვენ მოვათავსებდით თქვენს ამ წერილს.

თქვენ გთხოვთ, რომ ასეთ დროს ნუ გაგზავნით სახმედვაჭრობის რწმუნებულს. ჩვენ რომც ავუკრძალოთ, იგი მაინც წავა, რადგან სწორედ ასეთ დროს განგებ ახდენს რევიზიას, რომ წააწყდეს ქეიფს და მანაც ჩაისველოს ყელი.

რა ჩვენი საქმეა. მართლაც ნუ უშლით ხელს ნურც აფთიაქის მოხელეებს და ნურც სახმედვაჭრობის რწმუნებულს.

მოწაფეს. (ჩიბათი). გიორგი დარჩიას მოხერხებულად შეუჭამია მასწავლებლების ფული და შენ, როგორც მოწაფე, ვალდებული ხარ, როცა გაიზრდები და „კაცი გამოხვალ“, სირცხვილი არ აჭამო შენს მასწავლებელს, და თუ მან 700 მან. „გააიმასქნა“, შენ ორჯერ მეტი უნდა „გადასანსლო“.

„თქვენი მლადში სოტრუდნიკს“ გულახდილად გეუბნებით: თქვენი წერილი: **ვა, რა ყოფილა ვირის თავი?** წაუკითხავად გადავგზავნეთ გოდორში.

ალბად ეს სათაური საკუთარი თავის შესახებ გაქვთ მოგონილი. თქვენს ასეთ გულახდილობას თავისთავზე, გიწონებთ. ნუთუ ახლა შეამჩნიეთ თქვენი თავი, რომ ასე გაგიხარდათ მისი აღმოჩენა? მართლაც გეტყობათ, ამდენხანს ვერ შეგიმჩნევიათ ის, რაც არ იყო.

ია-ლეის-პირელს: (აბასთუმანი).

თუ „სირბილითა ვაჟებთან
ნაძვებს გაუხმეს ძირია“,
შენმა წერილმაც სხვებთანა
ნახოს ამ გოდრის ძირია·

ქრისტიანს. არ ვარგა მეტისმეტი ქრისტიანობა. ყოველშემთხვევაში ქრისტიანი კაცი არ უნდა ილაშქრებდე ქრისტეს მამის წინააღმდეგ. ხომ მან გააჩინა თქვენი ხორაგული. ღმერთმა თევზებს წყალში დახრჩობა გადაუწყვიტა, შენ კი გამოსულხარ და ამბობ, რომ თევზები წყალში დახრჩობას გადავარჩინოთო. ქრისტიან კაცს არ შეშვენის ღმერთის განკარგულების წინააღმდეგ გალაშქრება·

რა გენაღვლება,—დაიხჩვან თევზები წყალში.

ჩიბათელ გესლს. წერილი მაშინ დაიბეჭდება, როცა თქვენში სახალხო სახლს ააგებენ.

კიდევ **მოწაფეს** (ჩიბათი) შენ, ბიჭია, შენი საქმე გამოასწორე, გაკვეთილი ისწავლე, ხუთი ორი რომ გყავს, ერთით მაინც შეამოკლე!! რა შენი საქმეა, თუ გლეხკომი ტყავს აძრობს. ალბად ტყავს კარგი ფასი აქვს.

მოშენას. მწუხარებას გამოვსთქვამთ, რომ „კაპეიკიანი“ ქაღალდი გეზარალათ. ხომ გაგიგონიათ: „გრძელი ჩოხა მოკლედ იცმის, შაირია ახალუხი“.

ალბად პირველ წერილსაც ასეთი ბედი ეწვია. სწერეთ მოკლეთ.

დურაკს. თქვენ უწინაც გამოგვიგზავნეთ წერილი, რომელსაც ამავე ფსევდონიმს აწერდით. ჩვენ მაშინ ასე გიპასუხეთ: „თქვენი წერილი ამართლებს თქვენს ფსევდონიმს“-ო.

ახლაც ამ პასუხს ვიმეორებთ.

უკუდო ტარტაროზს. შე დალოცვილო, ტრამვაიზე თუ ადგილი იშოვე და ისიც „უკანა ბაქანზე, სადაც შეყვარებულსავით ხართ ქალი და კაცი ჩახუტებული“, რაღას ერჩი ფარნიევს. კიდევ უფრო დიდი მადლობა უნდა უთხრა კონდუქტორს, რომელსაც ისე გაუტკბა ქალთან მასლაათი, რომ ბილეთების გაყიდვა დაავიწყდა და თქვენ უფასოდ მიგიყვანა თავისუფლების მოედანზე.

შენ ქე იცი. (სამტრედია) შენც ქე იცი, შენი წერილი სად წავიდოდა.

მედიას (დიდი ჯიხაიში) გვწერთ:

„ინახულე, ტარტაროზო,
ფართო მამულს ვინც განაგებს.
ზარმაცობსო—ემდურიან,
ყურთ აწევა, ვფიქრობ, არგებს“.

თქვენ ფიქრობთ და დარწმუნებული არ ხართ, ჩვენ კი დარწმუნებული ვართ, რომ ყურის აწევა არც თქვენ გაწყენს ასეთი წერილის დაწერისათვის.

„გიპნოტიზიორებს“ იწერებით, რომ „6 ოქტომბერს რუსთველის თეატრში რუს პროფესორმა წაიკითხა ლექცია გიპნოტიზმზე, რომელიც ისე უშინაარსო იყო, რომ მისი მოსმენის დროს მთელი აუდიტორია განისვენებდა ტკბილი ძილით“-ო.

თუ კი ასე იყო, რაღას უსაყვედურებთ ლექტორს? ალბად კარგად წაიკითხა ლექცია და ცდაც კარგად მოახდინა, რომ მთელ დარბაზს ტკბილად ეძინა.

„ნა“-ს უწინარეს ყოვლისა „ჩვენი რისხვა დაეცა“ თქვენს წერილს.

გრილს. თქვენი „კუდი“ დასაგრილებლად გადავგზავნეთ საგრილებელში.

მებრძოლ ტალღას—თქვენ გვწერთ:

„ფიცს ვსდებ რომ მოგწერთ „ნაწყვეტები“ სხვადასხვა თემებზე“.

ჩვენც ფიცს ვსდებთ, რომ თქვენი წერილები არ დავბეჭდოთ.

რკინის მჭამელს—როგორც თქვენი წერილიდან სჩანს, თქვენ ხართ არა რკინის, არამედ მჭადის მჭამელი.

ყოველ შემთხვევაში სიმშილობას ჭადის ჭამა სჯობია.

აშკარას. თქვენი „ხახა-ხა-ხა“ რაღაც ისე ულაზათოა, რომ ვერც უფსკერო გოდორში მრუხერხეთ რამე.

ნიკოს. თქვენი „ფელეტონი“ აშორდიას გადაუგზავნეთ.

ხომ მართალია ეს (ზუგდიდი).

„ვაი, დედასა, რამდენი ნერწყვი გადავყლაპე მაშინ“—... ნაღვლიანად მოსთქვამთ. თუ კი ასე გახელებული იყავით, მიხმარებოდით. სიცხე გაისინჯეთ.

ჩიბათელ ჭიპას. ნუ თუ გარდა სამკითხველოსა! ყველაფერი კარგად არის თქვენს ჩიბათში! მოასვენეთ სამკითხველო; სხვა რამეზე სწერეთ.

ფ. ავლეველს. როგორც სჩანს თქვენი წერილიდან—გაგლოშვილს ძალიან ჰყვარებია: ყურძენი, ცხვრის ბარკალი, ხაჭაპურები და ქათამი. ვინც ამ ძღვენს მიუტანს, იმას ჰპირდება სამსახურის მიცემასო.

რას ერჩით ამ კაცს? გემო კარგი ჰქონებია! არც პატიოსნებაზე ყოფილა ხელაღებული თუ ასე მცირე პატივისცემით იძლევა სამსახურს.

შაქრო კვინტრაძეს. ჩვენ პასუხს მოგცემდით თქვენი ფსევდონომის მისამართით, მაგრამ „კოცნა“ დაუშვებელია; მაგრამ ამაზე უფრო დაუშვებელია, როცა „თამადა“-ს რაიკომის ბეჭდის დასმით ამტკიცებთ. კარგი რაიკომი ყოფილა ნაგომარში.

ტარტაროზის რედაქცია ამით აცხადებს, რომ № 21 ნომერში წინა გვერდზე მოთავსებული კლიშე **სამეგრელოს ლერბი** რედაქციას ჰქონდა წარმოდგენილი როგორც **აშორდიას და მისი გამყოლების ჭკუით შეთხზული ლერბი.** ასე რომ რედაქციას სრულებით არ ჰქონდა მიზნათ საზოგადოთ სამეგრელოს და მეგრელების **შეჯება.**

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ყველა მშრომელი
უნდა იწერდეს და კითხულობდეს
თავის „მუშა"-ს გაზეთ

ორკვირეული
იუმორისტული ჟურნალი
„ტარტაროზი"
მისი უფასო დამატებაა

საქართველოს ყველა მთავარ ქალაქებში და დაბებში გაზ. „მუშა"-ს მთავარ კანტორას აქვს თავისი განყოფილებები, სადაც შეიძლება გაზეთის გამოწერა.

ნოემბერი ახლოვდება

დროზე გამოიწერეთ გაზეთი

რედაქცია და კანტორა — რუსთაველის პრ. № 24.

აწყობილია საქ. კომპარტიის ცენტრ. კომიტ. სტამბაში. დაბეჭდილია პოლიგრაფტრესტის 1-ლ სტამბაში.